

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍSKA

Připravili jsme pro Vás k 1. září rozesílku 15/2017. Věříme, že jste prožili léto plné odpočinku, nových poznání a setkání. V LÍSCĚ jsme připravili noviny Poctivě vyrobené 9/2017 a Diář na nový školní rok 2017/2018. Do tisku jsme předali Výroční zprávu za rok 2016, <http://www.liska-evvo.cz/doc/vyrocní-zpravy>. V příloze najdete nabídku exkurzí a projektových dnů pro školy, ke kterým dokončujeme i metodické balíčky. V září zahajujeme kurz pro 21 školních koordinátorů EVVO z MŠ, ZŠ a SŠ našeho regionu, <http://www.liska-evvo.cz/doc/specializacni-studium-koordinator-evvo-kurz-ij>. V dalších měsících budeme postupně zveřejňovat nabídku vzdělávacích a osvětových akcí, v polovině září startuje **osvětová kampaň STROMY A MY**. Budeme se také vídat na akcích v regionu, zejména na **DNI ZLÍNSKÉHO KRAJE 23. září**, www.kr-zlinsky.cz/den-zlinskeho-kraje-cl-3841.html, na Farmářské stezce a festivalu řemesel, dnech otevřených dveří na farmách a u regionálních výrobců, na akcích ke Dni bez aut (21. září). S Radiem Zlín podpoříme kampaň **Fair trade v práci**, 5. a 7. září, od 7 – 10 hodin se stavte v naší Férové kavárně na náměstí Míru ve Zlíně (směrem k zámku a tržnici).

Přejeme Vám poklidný start nového školního roku a těšíme se na setkávání. Jsme rádi, že prostřednictvím lískové rozesílky vám můžeme již 13. rokem zprostředkovávat pozvání na rozmanité akce, informovat vás o grantových výzvách, nových publikacích, pomůckách či zajímavých projektech a dění v organizacích.

■ Akce do DIÁŘE:

- **Minikampaň Fair trade v práci – ranní Férová kavárna** Radia Zlín a LÍSKY, 5. a 7.9.2017, 7-10 hodin, www.radiozlin.cz
- **Den otevřených dveří v Češkově mlýně**, 16.9.2017
- **Den bez aut**, 21. září 2017
- **Den Zlínského kraje**, 23.9.2017, <http://www.kr-zlinsky.cz/den-zlinskeho-kraje-cl-3841.html>
- **Festival chutí a vůní**, Park Rochus, Uherské Hradiště, 23.9.2017
- **Jablečná slavnost, Hostětín**, 24.9.2017
- **Setkání MŠ a sítě Mrkvička**, Hájenka Semetín, 19.-20.10.2017
- **XVII. Krajská konference o EVVO, Zlín, 7.11.2017**, téma **Pozorujeme a objevujeme přírodu**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference>

■ Lískové osvětové kampaně, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane> :

STROMY a my, 15.9.- 31.10.2017

Garant: Park Rochus, o.p.s., Uherské Hradiště

Klíčová akce: Den stromů (20.10.)

Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve ZK, celoročně,

garant: VIS Bílé Karpaty, Veselí n. M.,

spolupráce Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, Starý Hrozenkov

Klíčová akce: soutěž Poctivě vyrobené, dny otevřených dveří u výrobců

- **Podrobný přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele.
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky** najdete na <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>

- Metodické listy** pro učitele a **listy skřítky Lískáčka** pravidelně zasíláme jen členům Klubu LÍSKY a LÍSKY, z.s., archív ML najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/metodicke-listy-1>, stejně jako další LÍSKOU vydané metodické materiály a publikace.

Pranostiky:

Teplé září - dobře se ovoci i vínu daří.

Ozve-li se v září hrom, bude v zimě zavát každý strom.

Po hojných deštích v září osení zimní se podaří.

V příloze najdete:

- 1 - Rozesílku 15/2017 - celý text v PDF, <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>
- 2- pozvánka na Krajskou konferenci o EVVO, <http://www.liska-evvo.cz/doc/krajska-konference>
- 3 – přihlášku na Krajskou konferenci o EVVO
- 4 – nominační formulář na CENU EVVO 2017
- 5 – pozvánku na dvoudenní setkání MŠ a sítě Mrkvička
- 6 – přihlášku na vzdělávací akce LÍSKY
- 7 – nabídku exkurzí z LÍSKY, <http://www.liska-evvo.cz/doc/nabidka-exkurzi-lisky-na-farmy-a-k-regionalnim-vyrobcum>
- 8 – pozvání na Farmářský den do ZŠ Liptál,
- 9 – pozvánku na Den otevřených dveří do Češkova mlýna
- 10 – pozvánku na seminář TEREZY ke vzdělávacímu programu Les ve škole

KLUB LÍSKY

Klub má 60 členů, je pro nás velkou radostí a motivací. **Od září jsme rozšířili členství v Klubu Líska i pro rodiny, školy a organizace.** Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

Kde Líska pomáhá

Líska pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhacovice.cz

Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

<http://www.calantika.cz>

Člověk v tísni – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtsni.cz. O pomoci v ČR se dozvíte také na stránkách www.lepsiskolaprovsechny.cz

Aktuality a novinky

❖ CENA EVVO 2017

Udělování Ceny za přínos k rozvoji environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) ve Zlínském kraji.

Cena je udělována od roku 2001. Získat ji mohou lidé i organizace působící v oblasti EVVO - ředitelé školy či školského zařízení, manažeři neziskových organizací, školní koordinátoři EVVO, pedagogové a lektori, žáci a studenti, komunální politici či pracovníci veřejné správy, podnikatelé, školy a školská zařízení, neziskové organizace, aktivity a projekty. Desítku kategorií doplňuje objev roku.

Návrhy na nominace mohou podávat jednotlivci i organizace. Nejdůležitějšími kritérii při rozhodování o udělení ceny je významný a prokazatelný dopad na dění v místě či regionu, viditelný rozvoj organizace, projektů a programů, jedinečnost a inspirativnost.

Nominace zasílejte do 25.10.2017 na adresu LÍSKY, <http://www.liska-evvo.cz/doc/cena-evvo>

Nominace budou zveřejněny a ceny slavnostně předány na listopadové Krajské konferenci o EVVO.

❖ Soutěž o titul regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku ve Zlínském kraji

LÍSKA vyhlašuje 4. ročník SOUTĚŽE O TITUL REGIONÁLNÍ VÝROBCE podporující místní udržitelnou ekonomiku ve Zlínském kraji. Cílem soutěže je podpořit a zviditelnit místní výrobce a zvýšit povědomí veřejnosti o místních produktech. Podpořit místní ekonomiku vedoucí především k zachování tradic a tradiční výroby, řemesel a ruční práce, rozvoji ekologického zemědělství, využívání místních surovin a uplatňování postupů šetrných k životnímu prostředí. Soutěž probíhá na území Zlínského kraje v termínu 1.7. - 20.10.2017

Kategorie:

1. Výrobce potravin
2. Zemědělec, farmař
3. Řemeslník
4. Rukodělný výrobce

Propozice a formulář přihlášky najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/souteze-a-kvizy>

❖ V LÍSCĚ JSME VYDALI NOVINY POCTIVĚ VYROBENÉ 9/2017

Najdete v nich informace o vyhlášení 4. ročníku soutěže pro regionální výrobce podporující místní udržitelnou ekonomiku, příběhy výrobců, programy Parku Rochus Uherské Hradiště i Centra Veronica v Hostětíně. Dozvíte se, jak to vypadá na školním farmářském dni a jak se daří vsetínské Semínkovně či jak vypadá městské zemědělství doma a v zahraničí. Představíme regionální značení i držitele značky Beskydy originální produkt. Nechybí ani pozvánky na akce, jarmarky, farmářské trhy i DEN Zlínského kraje (23. září) a seznam prodejen, kde nakupovat regionální výrobky. Příjemné čtení, <http://www.liska-evvo.cz/doc/v-lisce-jsme-vydali-noviny-poctive-vyrobene-92017-1>

❖ Učíme se venku

S novým školním rokem startuje www.ucimesevenku.cz jako otevřený společný projekt a kampaň více organizací. LÍSKA je spolupracující organizací.

Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí. Chceme, aby se učení venku stalo běžnou součástí výuky v našich školách a zažívalo ho každé dítě.

*Poznejte 7 dobrých důvodů, **PROČ** se učit s dětmi venku. - Inspirujte se, **CO** a **JAK** lze učit venku v různých předmětech. - Seznamte se s **učiteli a řediteli**, kteří venku učí.*

Přidejte se! Zapojte se mezi [spolupracující organizace](#). Šiřte stránky mezi učitele, přátele a kolegy. Pošlete nám vaše semináře k tématu do kalendáře akcí. Sdílejte aktivity, které se vám při učení dětí venku osvědčily. Zkrátka pomozte nám, aby se každé dítě učilo a hrálo si v podnětném prostředí venku.

www.terezanet.cz

❖ Světová škola

Získejte pro svou školu prestižní **ocenění Světová škola!** Tímto titulem se v současné době pyšní šedesát tři mateřských, základních a středních škol v České republice a téměř dvě stovky dalších škol z Evropy.

Svůj zájem vyjádřete nejpozději **do 15. září 2017** Karin Majerové, e-mail: karin.majerova@arpok.cz, tel: 775 076 013. Více informací na www.svetovaskola.cz

Zdroje (nejen) pro EVVO

- Byl otevřen třetí ročník grantového programu **Zelené oázy**, který společně vyhlásují Nadace Partnerství a společnost MOL, Česká republika. O granty ve výši až **140.000 Kč** mohou obce, školy, spolky a další organizace žádat **od 30. srpna do 31. října**. Mezi úspěšné projekty se rozdělí celkem **1.400.000 Kč**.

Kompletní grantovou výzvu si můžete stáhnout zde

Grantový program Zelené oázy podporuje například nákup sazenic, potřebný materiál, jako je nářadí, kůly nebo pletivo, dále odborné poradenství nebo přípravu a tisk výukových a propagačních materiálů. Chceme, aby projekty pomohly v co největší míře propojit obyvatele obce nebo města. Taková společná aktivita totiž pomáhá učit lidi k zodpovědnosti k místu, ve kterém sami žijí.

Kontakt pro žadatele: Zuzana Šeptunová, grantová manažerka programu Zelené oázy, e-mail: zuzana.septunova@nap.cz, tel.: 775 856 985

- **Matchingový fond**, který připravila **Nadace Partnerství** ve spolupráci s **Fórem dárců**.

Fond nabídne zapojeným organizacím možnost získat **dvojnásobek** toho, co prostřednictvím svých fundraisingových nástrojů získají.

Cílem výzvy je podpořit zejména environmentálně zaměřené nestátní neziskové organizace v hledání nových či inovovaných způsobů financování svých aktivit prostřednictvím takzvané matchingové kampaně – tedy tak, že každý nově získaný finanční příspěvek bude nadací zdvojnásoben, a to až do celkové výše sto tisíc korun na jeden projekt. Kampaň organizace může být zaměřena na získání prostředků na realizaci konkrétního environmentálního projektu nebo na posílení organizační, personální a finanční kapacity organizace. Přihlášené projekty bude hodnotit **grantová komise** v **dvouměsíčním cyklu** počínaje začátkem září. Nadace Partnerství pro fond vyhradila celkovou sumu **jeden a půl milionu korun**.

Kompletní znění a podmínky výzvy najdete na www.nadacepartnerstvi.cz/matchingovy-fond

Projekty je možné přihlašovat od **26. června** prostřednictvím webu www.grantys.cz.

Pokud budete mít jakýkoliv dotaz, obraťte se prosím na manažera **Matchingového fondu Františka Brücknera**, e-mail frantisek.bruckner@nap.cz, tel. 515 903 115, mobil 775 216 327

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

- **Otevřené neděle na ENVI, Envicentrum Vysoké Pole**, www.prokrajinu.eu
- **Den otevřených dveří Českův mlýn**, Jarcová, 16.9.2017
- **Ovocnářské akce v Hostětíně:**
 - Odborná exkurze s potulným ovocnářem Ondřejem Dovalou, 16. září 2017: <http://hostetin.veronica.cz/ekologicke-ovocnarstvi-odborna-exkurze>
 - Zakládání a péče o sad, 16.-17. září: <http://hostetin.veronica.cz/ekologicke-ovocnarstvi-seminar-zakladani-pece-o-ekologicky-sad>
- **Kurz pro dospělé Pleteme ze slámy, 9.9.-7.10.2017, pod vedením p. Františka Zusky, mistra tradiční rukodělné výroby Zlínského kraje.** Kapacita kurzu je omezená. Bližší informace a rezervace: jana.kosturikova@muzeum-zlin.cz, tel: 573 032 315, 734 167 107

- **Zero Waste Day ve Zlíně, 20. září**, <http://bea.bezobaluzlin.cz/>
Setkání, workshopy, přednášky, diskuse. Setkání s Beou Johnson. Po celý den si můžete vyzkoušet bezobalové nakupování potravin a drogerie. V prodeji bude také kniha **Domácnost bez odpadu**, kterou bude možné si dát Beou podepsat.
- **Školní farmářský den, ZŠ Liptál, 27. září 2017**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/skolni-farmarsky-den-2>
- **Jablečná slavnost v Hostětíně, 24. září 2017**, www.hostetin.veronica.cz
- **Aktuální podrobný přehled akcí** (nejen v regionu) najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- **První Národní konferenci environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství s názvem Pět oken do ekovýchovy.** Konference proběhne ve čtvrtek 5. října 2017 v Brně na Staré radnici.
 Je určena jak pracovníkům středisek a organizací zabývajících se ekologickou výchovou nebo poradenstvím, tak pracovníkům státní správy a samosprávy, pedagogům či odborné veřejnosti. Zkrátka všem, kdo se podílejí na tvorbě a naplňování Státního programu EVVO a EP.
 Konference volně rozšiřuje program Mezinárodního filmového festivalu Ekofilm, jež se v Brně koná 4.–7. října 2017 – účast na konferenci lze tedy snadno spojit s návštěvou festivalových projekcí a přednášek, o kterých vás budeme informovat.
 Pořadatelé akce jsou MŽP, Lipka a Pavučina, na přípravě spolupracuje též STEP, Jihomoravský kraj a Ekofilm.
 Kontakt: Ing. Petr Laštůvka – koordinátor konference, Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, mobil: 603 579 359, petr.lastuvka@lipka.cz; www.lipka.cz
- **Seminář programu Les ve škole vzdělávacího centra TEREZA**, čtvrtek 21. září v Praze
 Seminář je pro všechny pedagogy, vychovatele z družin a lektory volnočasových aktivit, kteří chtějí učit více venku, v přírodě. Právě vydáváme novou metodiku pro pátou třídu ZŠ, o které hlavně seminář bude.
www.lesveskole.cz
www.terezanet.cz
- **Aktuální podrobný přehled akcí** na <http://www.liska-evvo.cz/akce>

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

- **Vzdělávací programy LÍSKY:**

Setkání MŠ v síti Mrkvička a mateřinek	19.-20.10.2017	Hájenka Smetín
Krajská konference o EVVO	7.11.2017	UTB Zlín
Workshop Projektové dovednosti	Leden 2018	Vsetín
Setkání koordinátorů EVVO (abs. 2012)		
Setkání koordinátorů EVVO (abs. 2017)		
Exkurze – toulavý autobus po školních přírodních zahradách	Květen 2018	region
Workshop Živá knihovna	8.3.2018	ZŠ Vsetín, Rokytnice

■ V LÍSCĚ Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje. Jak připravit a zpracovat projektovou žádost.

■ ZAJISTÍME KONZULTACE K TÉMATŮM:

strategické plánování,
 komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
 příprava a zpracování projektu na získání finančních zdrojů,
 realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny,
 přírodní zahrada – plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků, úprava, didaktické využití pro
 rozmanité aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů,
 zelené úřadování.

Jsme připraveni poskytnout Vám podrobné informace, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby Lísky a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy LÍSKY. Kontakt: infoevvo@seznam.cz, telefon 605 806 840
- **KNIHOVNA LÍSKY:** LÍSKA nabízí odborné i široké veřejnosti možnost zapůjčení odborné literatury z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky pro učitele i studenty učitelství, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí.

Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře Lísky, <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>

- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.

Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

- **Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací** najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

■ Nabídka exkurzí LÍSKY na farmy a k regionálním výrobcům

Pro žáky I. i II. stupně ZŠ zajistíme exkurze na farmy a k výrobcům v regionu. Doprava autobusem, komentovaná exkurze i výukový program Odkud se bere jídlo.

Exkurze může předcházet nebo následně doplňovat aktivity Školního farmářského dne.

Vydejte se s námi na cestu za původem jídla, které máme na talíři, na venkovskou farmu a ke zpracovatelům produktů, například do mlýna či do mlékárny.

Poskytneme vám tematický metodický balíček pro učitele, pracovní listy pro žáky, zajistíme dopravu i program.

Cenu stanovíme po upřesnění programu a trasy exkurze. Objednávky a informace na infoevvo@seznam.cz

■ Uspořádejte svůj Školní farmářský den

Jedinečný projektový den pro celou školu týkající se tematických okruhů místní udržitelná ekonomika, zdravé jídlo, zdravý životní styl, příběhy jídla, environmentální postoje a hodnoty a vztah k místu.

Poskytneme vám ověřenou metodiku, domluvíme účast regionálních výrobců a farmářů, zajistíme vybrané aktivity a Férovou kavárnu.

Kontakt a další informace získáte na infoevvo@seznam.cz

www.liska-evvo.cz/doc/skoly

- **Jablečný týden**, výukové programy s moštováním pro MŠ a ZŠ v Centru Veronica Hostětín, www.hostetin.veronica.cz

- **Nabídka programů pro školy v zámku Lešná u Valašského Meziříčí.**

Kromě programů ze stálé nabídky nás letos čekají také tradiční podzimní a zimní témata. Můžete vybírat z programů přírodovědných i společenskovedních:

Den stromů (16. až 27. 10.) - vzhledem k velké poptávce v loňském roce opakujeme stejný program, který představuje tři konkrétní stromy z různých úhlů pohledu - lípu, jasan a javor. Seznamujeme s léčivými účinky, využitím dřeva, mytologií, nechybí ochutnávka, kreativní činnosti, hry.

Ptáci v zimě a **Stromy v zimě** (od 14. 11.) - programy prohlubují vztah dětí k prostředí, ve kterém žijí. Dozví se plno zajímavostí, otestují své znalosti, uvidí (a uslyší) ukázky a za příznivého počasí je možná procházka do zámeckého parku.

Vánoční programy (14. 11. až 15. 12.) - programy k vánoční výstavě, jejíž část s loutkami čertů, betlémem a postavami světců adventu si děti prohlédnou. Můžete si vybrat jeden z programů nebo jejich kombinaci: Čertovské Vánoce, Cesta k hvězdě Betlémské a Vánoční dílny.

<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/programy-pro-skoly/>

Tipy na pobyty, tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky najdete na: <http://www.liska-evvo.cz/doc/tabory>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

- Tip na **víkendový výlet nedaleko Velehradu**: osmimetrový prosklený podvodní tunel, který vás provede světem pod hladinou rybníka! <http://www.zivavodamodra.cz/>
- Využijte nabídku **Muzea v přírodě Rochus**, <http://www.parkrochus.cz/doc/12/>, výukové programy a exkurze na <http://www.parkrochus.cz/doc/294/>.
- Naplánujte si návštěvu **14I15 Baťova institutu Zlín**, www.14-15.cz
- Aktuální nabídku programů **Muzea Jihovýchodní Moravy ve Zlíně** najdete na www.muzeum-zlin.cz
- Aktuální nabídku programů **Muzea regionu Valašsko** najdete na www.muzeumvalassko.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

- **Ekologická olympiáda středoškoláků, 12.-14.10.2017**

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Více na http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy, www.svetovaskola.cz

Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Odpovědná škola

Značku Odpovědná škola uděluje Asociace společenské odpovědnosti školám, které kromě klasického vzdělávání žáků vnímají kulturní, sociální a vzdělávací potřeby místa, ve kterém působí.

<http://www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola>

Skutečně zdravá škola

Více o iniciativě na webu a Facebooku, www.skutecnezdravaskola.cz

Zelené okénko

Zelené úřadování

zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

- **Fair trade v práci:** minikampaň [Fairtrade Česko a Slovensko](#), sdílejte tento odkaz, pokud i vy pijete v kanceláři, na pracovních cestách nebo v homeoffice fairtradovou kávu či čaj. [#FairtradeVpraci](#)
My v LÍSCĚ jinou než fairtradovou nepijeme a nepodáváme a rádi budeme zásobovat i vaše hrnečky. Stačí se ozvat na adrese infoevvo@seznam.cz Poradíme i dovezeme.
- **Výrobky fair trade můžete zakoupit v LÍSCĚ.** Najdete nás v budově Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty> **Otevřeno máme v pondělí a ve čtvrtek, 8.30 - 14.30 hodin,** <http://www.liska-evvo.cz/doc/kancelar-lisky>, infoevvo@seznam.cz

Líska je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

Líska je místním podporovatelem **fair trade**, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- Lískový web www.poctivevyrobene.cz
- **Regionální značky** www.regionalni-znacky.cz
- **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky.** Najděte si svého lokálního výrobce - přehled regionálních výrobků a výrobců ze Zlínského kraje, www.vyrobkyzkraje.cz

Recepty z naší kuchyně

Pošlete nám zajímavé a chutné recepty z vašich domácích i školních kuchyní. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz
Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

Sušenky

300 g ml. cukru,
150 g másla nebo rostlinného tuku,
3 vejce,
1 vanilkový cukr,
500 g hladké mouky,
1 prášek do pečiva

V míse smícháme cukr, vanilkový cukr a máslo, po jednom vmícháme vejce, zapracujeme mouku prosátou s práškem do pečiva.

Vypracujeme vláčné těsto, které rozválíme a vykrajujeme tvary podle fantazie i vykrajovátek.

Pečeme na pečícím papíru do zlatova.

Nejlepší jsou odležené, protože získají na křehkosti (pokud to vydržíte).

Dají se i slepovat či zdobit polevami. Nebo už před pečením zdobit různými ozdůbkami, např. perličky.

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
<http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady** – zahrady, které mají tělo i duši. Vše, co tvoří jeden celek je přirozené. Pro nás se úcta k celku projevuje tím, že ctíme krajinný ráz, <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Je možné využívat plodiny ze školní zahrady ve školní kuchyni?** Ano, je. Proto neváhejte a obohaťte vaše pokrmy o čerstvé bylinky ze školní zahrady. Více na <http://www.skutecnezdravaskola.cz/aktuality/novinky/je-mozne-vyuzivat-plodiny-ze-skolni-zahrady-ve-skolni-kuchyni-ano-je>
- Osivo vhodné pro přírodní zahradu nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>
- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu**, www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. **Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.**
- Doporučujeme vaší pozornosti **časopis Školní zahrada**. Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete časopis Školní zahrada dostávat zdarma v elektronické podobě. Tištěnou verzi najdete jako přílohu časopisu Bedrník. Na webu najdete také interaktivní mapu školních zahrad, můžete tam přidat i tu vaši.
- **První Semínkovna ve Zlínském kraji prospívá v Základní škole Rokytnice ve Vsetíně**
Kontakt: Semínkovna, ZŠ Vsetín, Rokytnice 436, 755 01 Vsetín, e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

- Vyšlo 3. vydání knihy **Úspěšná nezisková organizace**. Je o správném založení a fungování neziskovky, nově doplněno o kapitulu ke správním radám a prosazení neziskovky na trhu.
[https://www.grada.cz/uspesna-neziskova-organizace-\(2\)-9390](https://www.grada.cz/uspesna-neziskova-organizace-(2)-9390)
- **Publikace z edice LÍSKY Oříšek** - objednávky na infoevvo@seznam.cz:
 - Říkáanky Skřítkci a skřítkušky z ovocného sadu, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
 - Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem, Lenka Pavelčíková, cena 190 Kč
 - Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy, firem

■ Proč mizí motýli ?

Různé druhy okáčů, perleťovců, bělásků, vzácnějších modrásků a dalších druhů motýlů si mohli ve středu 19. července prohlédnout účastníci přírodovědné exkurze na louky v údolí Dinotice u Halenkova v CHKO Beskydy. Lektor Jirka Pavelka kromě názorné determinace všech druhů seznámil přítomné i se složitým životním cyklem některých vzácnějších motýlů a s problematikou jejich ochrany. Akce byla určena zejména pro seniory z Valašského Meziříčí a Rožnova pod Radhoštěm a v rámci projektu Do přírody v každém věku ji podpořilo Ministerstvo životního prostředí a obě města.

Mirek Dvorský

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

■ Krize neudeří najednou

O environmentálním žalu, lokálních projevech globální ekologické krize i o jejích milovaných rorýsech jsme si povídali s **profesorkou Hanou Librovou** (1943), aktuálně hlavní autorkou publikace Věrní a rozumní: kapitoly o ekologické zpozdilosti (Munipress 2017).

<https://www.novinky.cz/kultura/salon/447471-krize-neudeiri-najednou-rika-biolozka-sociolozka-a-environmentalistka-hana-librova.html>

■ Ochrana přírody, nejčastější dotazy: <https://www.ochrancizpravy.cz/inpage/nejcastejsi-dotazy/>

■ STOP palmovému oleji, <http://stoppalmovemuoleji.cz/>

Environmentální informační servis Líska:

■ Pravidelná elektronická rozesílka, www.liska-evvo.cz/rozesilka

Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.

■ Webové stránky www.liska-evvo.cz

■ Knihovna, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna

■ Prodej a distribuce materiálů k EVVO.

■ Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji na www.liska-evvo.cz/akce

Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz

■ Osvětové a informační kampaně www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

LÍSKA, z.s., tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny

Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené

Sdružení Líska / Stromy a my

Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji

Sdružení Líska / ŽABAKO – žákovská badatelská konference

Sdružení Líska / Jak učit POLY

Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK

Líska

Rozesílku připravuje a rozesílá **LÍSKA, z.s.** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.